

PARAUGU IEGŪŠANA UN NOGĀDĀŠANA LABORATORIJĀ INFORMĀCIJA PACIENTIEM

Izmeklējumu rezultātus ietekmē ne tikai faktiskā nosakāmā komponenta klātbūtne, koncentrācija vai aktivitāte izmeklējamajā bioloģiskajā materiālā, bet arī pirms analītiskās fāzes faktori, kas saistīti ar izmeklējamā materiāla paņemšanu, uzglabāšanu un transportēšanu. Šo faktoru ietekme ir apzināta un tādēļ ir izstrādātas standartizētas procedūras rīcībai ar paraugiem, kuras ievērojot faktoru ietekme tiek ierobežota un tie neietekmē izmeklēšanas rezultātu patiesumu. Lūdzam rūpīgi iepazīties ar sniegtajiem norādījumiem un tos ievērot. Neskaidrību gadījumā konsultējieties ar Laboratorijas darbiniekiem.

Asins paraugus vēlams nodot izmeklējamā materiāla paņemšanas kabinetā no rīta līdz plkst.10, ievērojot šādus nosacījumus:

Jābūt tukšā dūšā vismaz 12 stundas, ja ir nozīmēti:

- ✓ Triglicerīdi, lipoproteīdu frakcijas, zema blīvuma holesterīns
- ✓ ALP, bilirubīns
- ✓ CRP, kopējais olbaltums, IgA
- ✓ Hb, koaguloģijas rādītāji
- ✓ Glikozes slodzes tests

Pacientam jābūt tukšā dūšā vai arī vismaz pēc divām stundām pēc ēdienreizes, ja jānodod asinis glikozes līmeņa noteikšanai.

Gadījuma rakstura urīna parauga savākšana

Urīnu savāc tīrā speciālā, vienreizējās lietošanas traukā. Uz trauka jābūt uzrakstam, kurā norādīts pacienta vārds, uzvārds, savākšanas laiks un datums.

Pirms urīna savākšanas nepieciešams ar ūdeni apmazgāt ārējo urīnizvadceļu rajonu. Urīna strūklas sākuma porciju nolaiž tualetē, pārtraukt urīna izdali, un atlikušo urīnu ievadīt urīna savākšanas analīzei traukā. Izmeklējumu veikšanai vēlams nodot pirmo rīta urīna porciju.

Urīna ņemšana un nosūtīšana narkotisko vielu un alkohola noteikšanai

Urīnu savāc tīrā vienreizējās lietošanas urīna traukā, kuru tūlīt aizvāko, marķē ar pacienta vārdu, uzvārdu, urīna savākšanas laiku un datumu, un nogādā Laboratorijā. Urīnu savāc medicīnas personāla klātbūtnē. Pacients rakstiski apliecina, ka izmeklējumam nodotais materiāls ir viņa.

Fēču paraugu savākšana

1. Lai pēc kopprogrammas rezultātiem varētu spriest par gremošanas trakta funkcionālajām spējām, pacientam jāuzņem daudzveidīga barība, kas satur olbaltumvielas, ogļhidrātus, taukus.
2. Pirms slēpto asiņu noteikšanas vēlams 2- 3 dienas ievērot diētu, kas nesatur gaļu un ar hlorofilu bagātu barību (olas, zivis, zaļumi), kā arī vielas, kas satur dzelzi, magniju, bismutu.
3. Izmeklēšanai nepieciešamas svaigas fēces (ne vēlāk kā 12 stundas pēc iegūšanas). Līdz nogādāšanai Laboratorijā glabāt ledusskapī.
4. Tās ievieto speciālā fēču trauciņā ar speciālu karotīti. Uz trauciņa uzraksta pacienta vārdu, uzvārdu, fēču ņemšanas laiku un datumu.

5. Fēces testiem ņem no vienas porcijas dažādām vietām- virspuses, dziļuma. Sevišķi svarīgi ir pareizi paņemt dažādo materiālu gļotainās fēcēs.
6. Neņem fēces ar urīna piejaukumu, pēc klizmas, pēc medikamentu lietošanas, kas maina fēcū sastāvu (bārijs, dzelzs, bismuta preparāti, caurejas līdzekļi).
7. Parazītu oliņu un vienšūņu veģetatīvo formu, cistu izmeklējumiem vēlami 3 atkārtoti izmeklējumi.

Krēpu paraugu savākšana

1. Krēpu traukā ar vāku savāc tikai to materiālu, kas atdalās atklepojot.
2. Lai izvairītos no mutes dobuma satura piejaukuma, pirms krēpu savākšanas nepieciešams izskalot mutes dobumu ar tīru ūdeni.
3. Parasti krēpu analīzei pietiek ar pirmo krēpu porciju - tas ir plaušu sekrēts, kas uzkrājies visas nakts garumā.
4. Pie deguna vai rīkles iekaisuma krēpām var pievienoties sekrēts no deguna dobuma un aizdegunes, pacientiem ar diafragmas trūci - kuņģa saturs.
5. Krēpas savāc tīrā, sausā traukā ar platu atveri un vāciņu, kas cieši noslēdz trauku.
6. Nedrīkst pieļaut krēpu nokļūšanu uz trauka ārpusi.
7. Paņemto materiālu marķē uz savākšanas konteinera uzrakstot pacienta vārdu, uzvārdu, krēpu savākšanas datumu.
8. Krēpas līdz nogādāšanai Laboratorijā uzglabā ledusskapī pie +2 °C līdz +8°C.

Paraugu transportēšana

Paraugus, līdz nogādāšanai Laboratorijā, glabā apstākļos, kādi nepieciešami izmeklējamam materiālam un testa veidam. Pirms transportēšanas uz laboratoriju, jāpārlicinās, ka konteineri, kuros paraugi savākti, ir blīvi noslēgti, lai nepieļautu izmeklējamā materiāla nokļūšanu apkārtējā vidē, paraugu saplīšanu. Laboratorisko izmeklējumu pieprasījumi novieto atsevišķi no izmeklējamā materiāla.

2016.10.03.